

Библиотека

ЛИТЕРА
— ТУРНІ
— ДНИ —

Издава книжарницата и печатницата
НОВА МИСЪЛЬ — София.
Год. 1. — 907. — Кн. I.

МОРИСЪ МЕТЕРЛИНКЪ

НАТРАПНИЦА

пьеса въ 1 дѣйствие

Прѣвель:

Добри Немировъ

Изъ сп. „Народенъ Животъ“

Л И Ц А :

Дъдо.

Баща.

Три дъщери.

Вуйчо.

Слугиня.

Милосердна сестра.

Доста полумрачна зала, въ стария замъкъ.
На лъво и на десно врати и друга тайна
врачка въ жгъла. На дъното прозорецъ съ
стъкла, които даватъ зеленковъ оттенъкъ и
стъклена врата, шо води въ терасата. Въ
жглиятъ големи фламандски часовници. Лам-
пата гори.

Три тѣ дъщери.

Елате тука, дѣдо, при лампата.

Дѣдо.

Като че ли не е твърдѣ свѣтло тука.

Башата.

Да отидемъ на терасата ли, или да останемъ
въ тази стая?

Вуйчо.

Не ще ли е по-добре да останемъ тука? Цѣ-
ла недѣля валѣ дъждъ и тия хладни нощи сѫ-
тѣй влажни . . .

Старата дъщеря.

А все пакъ звѣзды има.

Н а т р а п н и ц а

В у й ч о .

О, звѣздитѣ нищо още не доказвать !

Д ъ до .

По добрѣ да останемъ тука — не се знае какво може да се случи.

Б а щ а т а .

Сега вече нѣма за какво да се тревожимъ. Опастностъ нѣма, — тя е спасена . . .

Д ъ до .

Струва ми се май, че не се чувствова дотамъ добрѣ.

Б а щ а т а .

Защо вие така мислите ?

В у й ч о .

Азъ ѝ чувахъ гласътъ.

Б а щ а т а .

Но докторитѣ твѣрдятѣ да бждемъ спокойни.

В у й ч о .

Ето, вие знаете, че вашия тестъ ни обича и слѣдователно напразно сѫ трѣвогитѣ.

Н а т р а и н и ц а

Д ъ д о.

Азъ не виждамъ тъй както вашия братъ.

В у й ч о.

Слѣдователно длѣжни сте да вѣрвате тия що
виждатъ. Тя днесъ много добрѣ гледаше и сега
спи доста крѣпко — пѣкъ за това, нѣма защо да
отравяме първата хубава вечеръ, която ни пра-
ща сѫдбата... Струва ми се, че ние имаме пълно
право да си отдѣхнемъ днесъ и дори да се по-
смѣемъ, безъ сѣкакви опасения.

Ба щ а т а.

Това е истина; прѣвъ пѫть сега се чувствовамъ
като у дома, при своитѣ си, слѣдъ тия ужасни
раждания.

В у й ч о.

Когато болѣстта влѣзе въ нѣкоя кѫща, тогава
човѣку се струва, че е влѣзълъ нѣкой външенъ.

Ба щ а т а.

Но тогава виждашъ сѫщо, че никой другъ нѣма.

В у й ч о.

Вие сте съвѣршенно прави.

Д ъ д о.

Защо азъ днеска немога да видя моята бѣдна
дѣщеря.

Н а т р а п н и и а

В у й ч о.

Вие твърдѣ добрѣ знаете, че доктора забрани това.

Д ъ д о.

Азъ не зная какво да мисля.

В у й ч о.

Нѣма защо да се тревожите.

Д ъ д о.

(Показва на лъвата врата) Тя дали не ни чува?

Б а щ а т а.

Ние не говоримъ високо; да, впрочемъ вратата е достатъчно дебела и при болната е милосердната; тя би ни казала ако наистина викаме.

Д ъ д о.

Ами то дали не ни чува ? (Показва дълсната врата).

Б а щ а т а.

Не, не.

Д ъ д о.

То спи ли?

Н а т р а п н и ц а

Баща та.

Струва ми се че спи.

Вуйчо.

То мене много повече тревожи отколкото вашата жена. Ето вече нъколко седмици откакъ се е родило и едва се мърда; до сега ни единажъ не е извикало. Съкашъ, че е восьчево дѣте.

Дѣдо.

Азъ мисля, че то ще остане глухо, а може би и нѣмо. Ето що значи бракъ между роднини.

(*Неволно мълчание*).

Баща та.

Азъ му се даже гнѣвя за страданията, които причини на майка си.

Вуйчо.

Трѣба да бѫдемъ благоразумни: бѫдното дѣте не е виновато за това. То само ли е въ стаята?

Баща та.

Да, доктора не иска да го оставимъ въ стаята на майка му.

Н а т р а п н и ц а

Вуйчо.

Но дойката при него ли е?

Бащата.

Не, отиде ди си отдъхне една минутка. Тя прѣз тия дни достатъчно услужи. Урсула, я погледни спи ли дѣтето?

Стар. дъщеря.

Сега, дѣдо.

(*Тритъ дъщери ставатъ, хващатъ се за ръцътъ и влизатъ въ дъсната врата*).

Бащата.

Въ колко часа ще дойде сестрата?

Вуйчо

Къмъ деветъ часа, — мисля.

Бащата.

Деветъ часа. . . Азъ я очаквахъ днеска; жена ми много иска да я види.

Вуйчо.

Тя навѣрно ще дойде, но за прѣвъ пжть ли ще влѣзе тука?

Бащата.

Тя никога не е идвала тукъ.

Н а т р а п н и ц а

В у й ч о.

Н е й е много трудно да излѣзе отъ манастиря.

Б а щ а т а .

С а м а л и щ е д о й д е .

В у й ч о.

Трѣба да я съпроводи нѣкоя монахиня. Тѣ не
могатъ да ходятъ сами.

Б а щ а т а .

Н о нали тя е настоятелка?

В у й ч о.

П равилото за сички е еднакво.

Д ъ д о .

В ие не се ли тревожите вече?

В у й ч о.

Защо да се тревожимъ? Не си струва и да се
мисли повече за това; нѣма отъ що да се
страхуваме.

Д ъ д о .

Сестра ви по ли е стара отъ васъ?

Н а т р а п н и ц а

В у й ч о.

Тя е по-стара отъ сички ни.

Д ъ д о.

Азъ не зная какво става съ мене. Неспокоенъ съмъ нѣкакъ. Азъ много бихъ искалъ да дойде сестра ви.

В у й ч о.

Тя ще дойде; тя обѣща.

Д ъ д о.

Колко бихъ искалъ да мине тая нощ по-скоро!

(Трите дѣщери се връщатъ).

Б а щ а т а.

Дѣтето спи ли?

С т а р. дѣщеря.

Да, дѣлбокъ сънъ, татко.

В у й ч о.

Е, какво да правимъ до тогасъ?

Д ъ д о.

До кога?

Н а т р а п н и ц а

Вуйчо.

До като дойде сестра ни.

Бащата.

Не виждашъ ли нѣщо, Урсула?

Стар. дъщеря.

(На прозореца.) Не, татко.

Бащата.

Ами въ алея? Виждашъ ли алеята?

Стар. дъщеря.

Да татко, мѣсеца свѣти и алеята се вижда до гипарисната горичка.

Дѣдо.

И никого ли не виждашъ, Урсула?

Дъщерята.

Никого, дѣдо.

Вуйчо.

Какъ е врѣмето?

Дъщерята.

Врѣмето е хубаво. Чувате ли славеитѣ?

Н а т р а п н и ц а

Вуйчо.

Да? да.

Дъщерята.

Тихъ вѣтрецъ се понесе въ алея.

Дѣдо.

Тихъ вѣтрецъ ли, Урсула?

Дъщерята.

Да, дѣрветата леко се полюшватъ.

Вуйчо.

Много чудно е това, дѣто сестра ми я нѣма още.

Дѣдо.

Азъ вече не чувамъ славеитъ, Урсула.

Дъщерята.

Стори ми се, че нѣкой влѣзе въ градината, дѣдо.

Дѣдо.

Кой?

Дъщерята.

Незная... Азъ никого не виждамъ.

Н а т р а п н и ц а

Ву́йчо.

Та и никой нѣма!

Дъщерята.

Трѣба да има нѣкой въ градината. Славеитѣ
заведнажъ млѣкнаха.

Дѣдо.

Но азъ не чухъ да е влѣзъль нѣкой.

Дъщерята.

Да, и трѣба да е миналъ край езерото — лебе-
дитѣ сж изплашени.

Другата дъщеря.

Сичката риба въ езерото се разплѣска.

Баща та.

Ти не виждашъ ли нѣкого?

Дъщерята.

Никого, татко.

Баща та.

Но езерото освѣтлено ли е отъ мѣсеца?

Дъщерята.

Да, азъ виждамъ, че лебедитѣ сж изплашени

Н а т р а п н и ц а

Вуйчо.

Азъ съмъ увъренъ, че сестра ми ги е изплашила. Тя сигурно е влъзла въ врачака.

Бащата.

Азъ немога да си обясня, защо кучетата не лаятъ.

Дъщерята.

Азъ виждамъ вързаното куче въ самото дъно на къщичката си. Лебедите плуватъ къмъ другия бръгъ.

Вуйчо.

Тъ сж се изплашили отъ сестрата. Сега ще видимъ. (*Вика.*) Сестро! Сестро, ти ли си? Никого нѣма!

Дъщерята.

Азъ съмъ увърена, че нѣкой е влъзалъ въ градината. Ето ще видите.

Вуйчо.

Но тя ми би отговорила.

Дѣдо.

Ами славеите запѣха ли пакъ, Урсула?

Н а т р а п н и ц а

Дъщерята.

Нито единъ не се чува въ цѣлата градина.

Дѣдо.

И нѣма никаквъ шумъ.

Баща.

Гробна тишина.

Дѣдо.

Види се изплашилъ ги е нѣкой другъ, защото
ако бѣше нѣкой отъ домашнитѣ, тѣ не щѣха
да млѣкнатъ.

Дъщерята.

Ето единъ кацна на голѣмата плачуща върба...
Ето, хвѣрчи! . .

Вуйчо.

Сега съ славейтѣ ли ще се занимавате?

Дѣдо.

Сичкитѣ ли прозорци сѫ отворени, Урсула?

Дъщерята.

Стѣклена врата е отворена, дѣдо.

Н а т р а п н и ц а

Д ъ д о.

Като че ли хладъ прониква въ стаята. . .

Д ъ щ е р я т а.

Въ градината има малъкъ вътрецъ. Розитъ се люлеятъ.

Б а щ а т а.

Е, затвори вратата, Урсула, кжсно е вече.

Д ъ щ е р я т а.

Добръ татко, но азъ немога да я затворя.

Двѣтѣ други д ъ щ е р и.

Ние неможемъ да затворимъ вратата.

Д ъ д о.

Какво има тамъ задъ вратата, д ъ ца?

В у й ч о.

Нѣма нужда да се говори съ такъвъ плахъ тонъ. Азъ ще имъ помогна.

Стар. д ъ щ е р я.

Ние не ще можемъ да я затворимъ хубаво.

В у й ч о.

Това е отъ врѣмето. Ще я натиснемъ заедно.

Н а т р а п н и ц а

Бащата.

Столаря утрѣ ще я поправи.

Дѣ до.

Нима столаря ще дойде утрѣ?

Дъщерята.

Да, дѣ до, той сега работи избата.

Дѣ до.

Ами че той ще вдига шумъ.

Дъщерята.

Ще му кажа да работи тихичко.

*(Изведнажъ се чува звѣнѣ произведенѣ
отъ точене на коса)*

Дѣ до.

(Сенва се.) Ахъ!

Вуйчо.

Урсула, какво е това?

Дъщерята.

Азъ не зная; струва ми се да е градинаръ. Не мога да виждамъ добрѣ: той е подъ сѣнката на кѫщата.

Н а т р а п н и ц а

Бащата.

Градинаря се готви да коси.

Вуйчо.

Че нощемъ ли ще е коси?

Бащата.

Утръ нали е недълъ? Да, азъ забълѣзахъ, че
тревата около къщата е много порастнала.

Дѣдо.

Неговата коса страшно звънти.

Дъщерята.

Той ще изкоси къщата.

Дѣдо.

Ти виждашъ ли го, Урсула?

Дъщерята.

Не, дѣдо, той е въ мрачината.

Дѣдо.

Неговата коса страшно звънти.

Дъщерята.

Вие имате много остьръ слухъ, дѣдо

Н а т р а п н и ц а

Дѣдо.

Страхувамъ се да не разбуди дъщеря ми.

Вуйчо.

Болната нѣма да чуе; нѣма отъ що да се безпокоите.

Баща та.

Лампата днесъ като че ли не гори добрѣ.

Вуйчо.

Трѣба да ѝ се налѣе гасъ.

Баща та.

Азъ видѣхъ, че днеска налѣха. Тя захвана да гори лошо откакъ затворихме прозореца.

Вуйчо.

Като че ли стъклото не е чисто.

Баща та.

Тя ще се разгори.

Дъщеря та.

Дѣдо заспа. Той три цѣли нощи не е спалъ.

Баща та.

Много се тревожи.

Вуйчо.

Той съкоги отвѣнъ мѣрката се сърди; по нѣкоги съ нищо неможешъ го успокой.

Н а т р а п н и ц а

Бащата.

Това е напълно простително за неговите години.

Вуйчо.

Богът знае дѣ ще бѫдемъ и ние на неговите години.

Бащата.

Той е почти осемдесетъ годишенъ.

Вуйчо.

На тия години имашъ право да си страненъ.

Бащата.

Може би ние ще бѫдемъ още по странни.

Вуйчо.

Не се знае какво ще стане. Наврѣмени той става много смѣшенъ.

Бащата.

Той е сѫщо такъвъ каквито сѫ и сички слѣпци.

Вуйчо.

Той твърдѣ много размишлява.

Бащата.

Тѣ иматъ твърдѣ много свободно врѣме.

Н а т р а п н и ц а

В у й ч о .

И нѣматъ друго какво да правятъ.

Б а щ а т а .

Защото за тѣхъ нѣма никакво развлечењие.

В у й ч о .

Това трѣба да е ужасно.

Б а щ а т а .

Тѣ прѣвикватъ къмъ това

В у й ч о .

Азъ това никакъ немога да си прѣдоставя.

Б а щ а т а .

Безъ съмнение трѣба да имъ е много мжчно.

В у й ч о .

Незнешъ дѣ се намирашъ, незнешъ отъ кждѣ
идешъ, незнешъ дѣ се направлявашъ, не разли-
чавашъ бѣлия денъ отъ черната ноќь, нито лѣ-
тото отъ зимата . . . И вечно тоя мракъ... Тоя
мракъ... Азъ бихъ прѣдпочелъ по-скоро да не
живѣя. Нима това е неизлѣчимо?

Б а щ а т а .

Види се да е тѣй.

В у й ч о .

Но той не е съвсѣмъ слѣпъ.

Н а т р а п н и ц а

Б а щ а т а .

Може да различава силната свѣтлина

В у й ч о .

Трѣба да си пазимъ бѣдните очи .

Б а щ а т а .

Той по нѣкоги има такива страшни мисли !

В у й ч о .

Но често пжти е много неинтересенъ .

Б а щ а т а .

Той съкоги изказка сичко каквото мисли .

В у й ч о .

Но бѣше врѣме когато не бѣше такъвъ .

Б а щ а т а .

Разбира се — не . По рано той бѣше сѫщо тѣй разсѫдителень , както и ние ; той не говореше нищо странно . Право да си кажемъ , но Урсула твѣрдѣ много го развлича ; тя отговаря на сичкитѣ му вѣпроси .

В у й ч о .

По-добрѣ би било да не му се отговаря — това значи да му се прави лоша услуга .

(Часътъ бие деветъ .)

Д ъ д о .

(Сѣнливо .) Азъ срѣщу стъклена врата ли стоя ?

Н а т р а п н и ц а

Дъщерята.

Добрѣ ли поспа, дѣдо?

Дѣдо.

Азъ срѣщу стъклена врата ли стоя?

Дъщерята.

Да, дѣдо.

Дѣдо.

Никой ли нѣма на стъклена врата?

Дъщерята.

Не, дѣдо, азъ никого не виждамъ?

Дѣдо.

Азъ мисля че нѣкой чака. Никой ли не дойдѣ,
Урсула?

Дъщерята.

Никой, дѣдо.

Дѣдо,

(Обрѣща се къмъ бащата и вуйчо.) А сестра
ви не е ли дошла?

Вуйчо.

Твърдѣ е кѣсно; тя вече не би дошла. Товъ
не е любезно отъ нейна страна!

Н а т р а н и ц а

Бащата

Тя захваща да ме беспокой. (*Чува се шумъ като че ли нѣкой влиза въ кжщи.*)

Вуйчо.

Ха, ето я! Чувате ли?

Бащата.

Да, нѣкой влѣзе прѣзъ тайната врачка!

Вуйчо.

Това трѣба да е сестрата. Азъ ще позная по стжпкитѣ.

Дѣдо.

Азъ чувамъ бавенъ вървежъ.

Бащата.

Тя влѣзе много тихо.

Вуйчо.

Знае, че въ кжщи има боленъ.

Дѣдо.

Сега азъ повече нищо не чувамъ.

Вуйчо.

Тя сега ще се изкачи. Ще ѝ кажатъ, че ние сме тукъ.

Н а т р а п н и ц а

Бащата.

Азъ съмъ щастливъ дѣдо тя дойде.

Вуйчо.

Азъ бѣхъ увѣренъ, че тя днесъ ще дойде.

Дѣдо.

Но като, че ли не се качи нагорѣ?

Вуйчо.

Навѣрно това е тя.

Бащата.

Ние не чакаме никого другого.

Дѣдо.

Азъ не чувамъ никакъвъ шумъ въ долния
етажъ.

Бащата.

Ще повикамъ слугинята. Ние ще узнаемъ какво
е това. (*Дѣрпа шнура на електрическия звѣнецъ*).

Дѣдо.

Азъ вече чувамъ шумъ по стжлбата.

Бащата.

Това е слугинята — качи се по стълбата

Н а т р а п н и ц а

Дѣдо.

Като че ли не е сама.

Баща та.

Слугиня га тѣй трополи.

Дѣдо.

Като че ли не е сама.

Баща та.

Тя страшно напълнила.

Вуйчо.

Врѣме е да се отдѣлите отъ нея, а то инѣкъ
ще остане на ржцѣтѣ ви.

Дѣдо.

Азъ чувамъ крачкитѣ на сестра ви.

Баща та.

Азъ чувамъ вървежа само на слугинята.

Дѣдо.

Това е сестра ви . . , Това е сестра ви ! , .

(Шумъ до вратата.)

Вуйчо.

Тя е до вратата на тайната стълба.

Баща та.

Азъ сама ще я отворя, защото тая врачака много

Н а т р а и н и ц а

скърца; тя е пригодена тъкмо за тоя, който иска да влѣзе въ стаята незабѣлѣзано.

(*Отваря вратата. Слугинята остава вънъ на площадката*) Дѣ сте?

Слугинята.

Тукъ съмъ, господарю.

Дѣ до.

Сестра ви ли е на вратата?

Вуйчо.

Азъ виждамъ само случинята.

Баща та.

Тука е само слугинята. (*Къмъ слугинята.*) Кой влѣзе въ кѫщи?

Слугинята.

Кой да е влѣзълъ въ кѫщи ли, господарю?

Баща та.

Да, ей сега нѣкой влѣзе.

Слугинята.

Никой не е идвалъ, господарю.

Дѣ до.

Кой въздиша така?

Вуйчо.

Слугинята се изморила.

Н а т р а п н и ц а

Дѣдо.

Нима тя плаче?

Вуйчо.

Не, защо пъкъ да плаче?

Баща та.

(*Къмъ слугинята.*) Не влѣзе ли нѣкой прѣди
малко?

Слуг.

Не, господарю.

Баща та.

Но ние чухме като се отвори вратата.

Слуг.

Азъ затваряхъ вратата, господарю.

Баща та.

Нима тя бѣше отворена?

Слуг.

Да, господарю.

Баща та.

Защо била отворена по това врѣме?

Слугин.

Азъ не зная, господарю, азъ само я затворихъ.

Н а т р а п н и ц а

Баща та.

Та кой я отвори лъ?

Слугинята.

Азъ не зная, господарю, тръба да е влизалъ нѣкой слѣдъ мене, господарю.

Баща та.

Тръба да се внимава! Не бутайте вратата, вие много добрѣ знаете, че тя скърца.

Слугинята.

Азъ не се долирамъ до вратата, господарю.

Баща та.

Какъ не! Вие тласкате вратата тъй, като че ли искате да влѣзите въ стаята.

Слугинята.

Та ето, господарю, азъ съмъ три крачки да лечъ отъ вратата.

Баща та.

Говорете по тихо.

Дѣдо.

Нима лампата гаснѣ?

Н а т р а и н и ц а

Стар. дъщеря.

Не, дъдо.

Дъдо.

Стори ми се че изведнажъ постъмне.

Баща та.

(*Къмъ слугинята*). Вие сега можете да си вървите; слизайте тихо, да не разбудите госпожата.

Слугинята.

Азъ не тракамъ, господарю.

Баща та.

И ако нѣкой дойде, кажи че ни нѣма въ кѫщи.

Вуйчо.

Да, кажете че ни нѣма.

Дъдо.

(*Тръпва*) Не тръба да се казва това.

Баща та.

(*Къмъ слугинята*) Съ исключение на сестрата и доктора.

Вуйчо.

Въ колко часа ще дойде доктора?

Н а т р а п н и ц а

Бащата.

По рано отъ сръднощъ не ще може да дойде.
(Затваря вратата. Часоветъ биятъ единадесетъ).

Дъдо.

Тя влъзе ли?

Бащата.

Кой?

Дъдо.

Слугинята.

Бащата.

Не, тя слъзее долу.

Дъдо.

Стори ми се, че съдна до масата.

Вуйчо.

Слугинята ли?

Дъдо.

Да.

Вуйчо.

Само туй ѝ тръбаше.

Дъдо.

Никой ли не влъзее въ стаята?

Бащата.

Никой не влъзее.

Н а т р а п н и ц а

Дѣдо.

А сестра ви нѣма ли я?

Вуйчо.

Не е дошла; но... какво ви стана?

Дѣдо.

Вие искате да ме лъжите.

Вуйчо.

Васъ да лъжемъ?

Дѣдо.

Урсула, за Бога, кажи ми право.

Стар. дъщеря.

Дѣдо! Дѣдо, какво ви е?

Дѣдо.

Нѣщо се е случило!... Азъ съмъ увѣренъ, че дъщеря ми е по-злѣ!...

Вуйчо.

Вие сънувате ли? . . .

Дѣдо.

Вие не искате да ми кажите... Азъ прѣкрасно виждамъ, че има нѣщо!...

Вуйчо.

Въ такъвъ случай, вие виждате много по-добрѣ отъ насъ,

Н а т р а п н и ц а

Д ъ д о.

Урсула, кажи ми истината!

Д ъ щ е р я т а.

Та нали истината ви говорятъ, д ъ д о !

Д ъ д о.

Гласть ти като, че ли не е твой.

Б а щ а т а.

Защото вие сами я плашите.

Д ъ д о.

Сжщо и вашия гласть е измѣненъ.

Б а щ а т а.

Еие ще се побѣрквате ли, — какво ?

(Той и чичо си правятъ знаци и се съгласяватъ, че дъдо се побѣркалъ).

Д ъ д о.

Азъ твърдѣ добрѣ чувствовамъ, че вие се страхувате!

Б а щ а т а.

Та отъ какво ще се страхуваме ?

Н а т р а п н и ц а

Дъ́до.

Защо искате да ме излъжите?

Вуйчо.

Че кой е намислил да ви лъже?

Дъ́до.

Защо изгасихте лампата?

Вуйчо.

Нищо не сме изгасили; свѣтло е сѫщо тъй както и по-рано.

Дъщерята.

Лампата наистина мъждѣ.

Баща.

Азъ виждамъ, че сѫщо тъй е свѣтло, както и по-рано.

Дъ́до.

Прѣ́дь очитѣ ми става нѣщо! Дѣца мои, кажете ми, какво става тука. Вие сички виждате, кажете ми въ името на Бога! Тукъ въ тоя бѣзкраенъ мракъ азъ се чувствомъ съвсѣмъ самъ! Азъ не зная кой стои до мене! Не зная какво става на двѣ крачки отъ мене!.. Защо си шепнехте прѣди малко?

Н а т р а п н и ц а

Бащата.

Никой не е шепнелъ.

Дѣдо.

Шепнехте до вратата.

Бащата.

Вие сичко чухте каквото азъ говорихъ.

Дѣдо.

Вие въведохте нѣкого въ стаята.

Бащата.

Азъ ви казвамъ, че никой не е влизалъ въ стаята.

Дѣдо.

Това сестра ви ли е или попа? Недѣйте се мжчи да ме лъжите. Урсула, кой влѣзе?

Дѣщерята.

Никой, дѣдо.

Дѣдо.

Недѣйте се мжчи да ме лъжите; азъ зная това что зная. Колко сме тута?

Дѣщерята.

Сички сме шесть души, дѣдо.

Н а т р а п и н ц а

Д ъ д о.

Сички до масата ли стоите?

Д ъ щ е р я т а.

Да, д ъ д о.

Д ъ д о.

Павель, ти тукъ ли си?

Б а щ а т а.

Да.

В у й ч о.

Е, да, е да... Ето азъ съмъ тукъ на своето
обично място.

Д ъ д о.

Ти тукъ ли си, Геновево?

Една отъ д ъ щ е р и т ъ.

Да, д ъ д о.

Д ъ д о.

Ами ти, Хертрудо?

Д р у г а т а д ъ щ е р я.

Да, д ъ д о.

Д ъ д о.

Ами ти тукъ ли си, Урсула?

Н а т р а п н и ц а

С т а р . д ъ щ е р я .

Да , д ъ д о ! До в а с ъ .

Д ъ д о .

А м и к о ѹ се к ри е в ън к а ?

Д ъ щ е р я т а .

Д ъ , д ъ д о ? — Тамъ н ъ ма нико ѹ .

Д ъ д о

Тамъ , тамъ , ме ж ду в ас ъ .

Д ъ щ е р я т а .

Н ико ѹ н ъ ма , д ъ д о .

Б а щ а т а .

Х ората ви казватъ , че н ъ ма нико ѹ .

Д ъ д о .

Но вие не виждате .

В у й ч о .

Е-е ! Вие искате да се шегувате .

Д ъ д о .

С ъвс ъмъ не искамъ да се шегувамъ ; азъ ви
ув ъ ря в амъ .

Н а т р а п н и ц а

В у й ч о .

Тогава, вървайте тия които виждатъ.

Д ъ д о .

(Неръшиително.) Помислихъ, че има нѣкой . . .
Азъ нѣма да бѣда за много! . . .

В у й ч о .

За какво, най-послѣ ще ви лъжемъ?

Б а щ а т а .

Говорятъ ви истината.

В у й ч о .

За какво ще се лъжемъ единъ другъ?

Б а щ а т а .

Вие бихте могли да не се заблуждавате.

Д ъ д о .

Азъ бихъ искалъ да бѣда у дома си.

Б а щ а т а .

Та вие сте тукъ, — у дома си.

В у й ч о .

Нима мислите инѣкъ?

Н а т р а и н и ц а

В а щ а т а .

Н има мислите, че стे у чужди хора ?

В у ѹ ч о .

Вие сте чуденъ днеска .

Д Ѣ д о .

А сами вие сте още по - чудни !

Б а щ а т а .

Май нѣщо ви липсва .

Д Ѣ д о .

Азъ не зная какво става съ мене !

В у ѹ ч о .

Искате ли да пийнете нѣщо ?

С т а р . д Ѣ щ е р я .

Д Ѣ д о , д Ѣ д о , какво искате , д Ѣ д о !

Д Ѣ д о .

Дайте ми ржцѣтѣ си , мои момичета .

Т р и т Ѣ д Ѣ щ е р и .

Добрѣ , д Ѣ д о .

Д Ѣ д о .

Защо вие и тритѣ треперите , мои момичета ?

Н а т р а п н и ц а

Стар. дъщеря.

Ние не треперимъ, дѣдо.

Дѣдо.

Азъ като че ли виждамъ, че вие и тритѣ сте
тѣй блѣдни!

Стар. дъщеря.

Късно, дѣдо и ние се уморихме.

Бащата.

Трѣба да си отидите да спите, пѣкъ и дѣдо не
би направилъ лошо ако отидише да си отдыхне
малко

Дѣдо.

▲ Тая нощъ азъ не бихъ могълъ да заспя.

Вуйчо.

Ние чакаме доктора.

Дѣдо.

Кажете ми истината.

Вуйчо.

Та нѣма никаква истина.

Дѣдо.

Така. Значи азъ не зная какво е това.

Вуйчо.

Азъ ви казвамъ, че нищо нѣма.

Н а т р а п н и ц а

Дѣдо.

Азъ бихъ искалъ да видя моята бѣдна дъщеря.

Баща.

Вие прѣкрасно знаете, че това е невъзможно;
нѣма нужда да я будимъ напразно.

Вуйчо.

Ще я видите утрѣ.

Дѣдо.

Нищо не се ли чува въ стаята?

Вуйчо.

Първи азъ бихъ се разтревожилъ ако имаше
нѣкакъвъ шумъ.

Дѣдо.

Азъ тѣй одавна не съмъ виждалъ дъщеря си!..
Азъ ѝ хванахъ снощи ржката, но нея не ви-
дѣхъ! Азъ не зная какво става съ нея!.. Не
зная каква е тя... не ѝ зная лицето... Тя
се е измѣнила прѣзъ тия недѣли. Снощи азъ
чувствовахъ коститѣ на лицето ѝ подъ моитѣ
ржцѣ... Но мракъ непроницаемъ има между
нея и мене и сички васъ... Нима това е
животъ?... Не, съвсѣмъ не е животъ!.. Вие
сички гледате моитѣ мъртви очи, но нито единъ
не съжелява!.. Азъ не зная какво става съ

Н а т р а п н и ц а

мене... Никога не говоряте това що се слѣдва...
И сичко ти се струва тъй страшно кога по-
мислишъ... Но защо вие не говорите сега?

Вуйчо.

Защо да ви говоримъ когато ни не вѣрвате?

Дѣдо.

Страхъ ви е да не се издадете.

Баща та.

Та бѫдете най-послѣ благоразумни!

Дѣдо.

Тукъ вие одавна криете нѣщо отъ мене! ..
Станало е нѣщо тука... Сега азъ почвамъ да
разбирамъ. Значи вие мислите, че азъ никоги
нищо нѣма да узмая? Знайте, че има минути
когато азъ съмъ по-слабъ отколкото вие ...
Нима азъ не чувамъ, че си шепните отъ нѣ-
колко дена насамъ, като че ли се намирате въ
къщата на нѣкой лудъ? Туй което зная, азъ
днесъ не мога да го кажа ... Но азъ зная
истината. Край васъ сичко зная, сичко научихъ!
А сега азъ чувствовамъ, че сички сте
блѣдни като мъртавци!

Тритѣ дѣщери.

Дѣдо, дѣдо! Какво ви става, дѣдо!

Н а т р а п н и ц а

Дъдо.

Азъ не говоря за васъ, дъца мои, азъ не за
васъ говоря . . . Азъ твърдѣ добрѣ знаѧ, че
вие бихте ми казали истината, ако тѣхъ нѣ-
маше наоколо. Да, впрочемъ азъ съмъ увѣренъ,
че тѣ лъжатъ и васъ . . . Вие ще видите, мои
дъца, ще видите! . . . Нима азъ не чувамъ какъ
и тритѣ ридайте?

Вуйчо.

Азъ тука не мога да стоя.

Бащата.

Нима наистина жена ми е тъй злѣ?

Дъдо.

Не се мѫчете да ме лъжите сега; късно е вече
и азъ знаѧ цѣлата истина по-добрѣ отъ васъ

Вуйчо.

Та най-послѣ не сме слѣпи!

Бащата.

Искате ли да влѣзите въ стаята на дърещеря
си? Тука има недоразумение което трѣба да
се свѣрши. Искате ли?

Дъдо.

Не, не! Не сега . . . не още . . .

Н а т р а п н и ц а

В у й ч о .

Ето видите ли колко сте неблагоразумни ?

Д ъ д о .

Кой шуми тамъ ?

С т а р . д ъ щ ё р я

Лампата тъй мъждѣе, д ъ д о .

Д ъ д о .

Тя като ли е много неспокойна.

Д ъ щ е р я т а .

Тревожи я хладния вѣтъръ . . . Хладния вѣтъръ
я тревожи . . .

В у й ч о .

Нѣма никаквъ вѣтъръ, прозорцитѣ сѫ за-
творени.

Д ъ щ е р я т а .

Мжчи се да угасне.

Б а щ а т а .

Гасъ нѣма.

Д ъ щ е р я т а .

Тя съвсѣмъ тъмнѣе.

Б а щ а т а .

Ние неможемъ да стоимъ тъй въ тъмнината.

Н а т р а п н и ц а

Вуйчо.

Защо не? Азъ съмъ вече привикналь.

Бащата.

Въ стаята има огънь.

Вуйчо.

Ще вземемъ оттамъ, кога дойде доктора.

Бащата.

Не е още тъй тъмно; въ двора има свѣтлина.

Дѣдо.

Нима на двора е свѣтло?

Бащата.

По-свѣтло оттколкото е тука.

Вуйчо.

Азъ тъй обичамъ да бесѣдвамъ въ полумрака!

Бащата.

И азъ сѫщо.

(Мълчание).

Дѣдо.

Часовницитѣ като че ли много слабо биятъ.

Н а т р а п н и с а

Стар. Дъщеря.

То е за туй, дѣдо, защото не говоримъ.

Дѣдо.

Но защо вие сички мѣлчите?

Вуйчо.

Е, какво да говоримъ? Вие като че ли се шегувате днеска.

Дедо.

Нима е много тѣмно въ стаята?

Вуйчо.

Не е твърдѣ свѣтло. (*Мѣлчане*).

Дѣдо.

Задушно ми е, Урсула, отвори малко прозореца.

Бащата.

Да, щерко, поотвори малко прозореца, като че ли и менъ ми е малко задушно.

(*Дъщерята отваря прозореца*).

Вуйчо.

Ние дѣлго сме стояли зат рени тука.

Н а т р а п н и ц а

Д ъ д о.

Прозореца отворенъ ли е, Урсула?

Д ъ щ е р я т а.

Да, д ъ д о, той е съвсемъ отворенъ.

Д ъ д о.

Човѣкъ не би си помислилъ, че е отворенъ.
На двора нѣма никакъвъ шумъ.

Д ъ щ е р я т а.

Да, д ъ д о, ни най-малъкъ шумъ.

Б а щ а т а.

Съвѣршена тишина.

Д ъ щ е р я т а.

Би могъль да се чуе вървежка на ангела.

В у ѹ ч о.

Ето защо, азъ не обичамъ селото.

Д ъ д о.

Азъ бихъ искалъ да чуя макаръ и малъкъ шумъ.
Колко е часа, Урсула?

Д ъ щ е р я т а.

Скоро срѣднощъ, д ъ д о.

Н а т р а п и н и ц а

(*Вуйчо захваща да се разхожда изъ стаята*)

Дѣдо.

Кой се разхожда така около нась?

Вуйчо.

Това съмъ азъ, азъ, не се бойте. Осъщамъ потребностъ да походя малко. (*Мълчание*). Но азъ пакъ съдамъ; не виждамъ дѣ стживамъ. (*Мълчание*).

Дѣдо.

Азъ бихъ желалъ да бжда на друго място.

Дъщерята.

Дѣ бихте искали да отидете, дѣдо?

Дѣдо.

Азъ не зная . . . Въ друга стая, дѣто и да е, дѣто и да е! . . .

Бащата.

Е, кждѣ да отидемъ?

Вуйчо.

Твърдѣ късно е за да се отиде нѣкждѣ.

(*Мълчание. Тъ стоятъ неподвижно около масата*).

Н а т р а п н и ц а

Дъ́до.

Какво чувамъ, Урсула?

Дъ́щерята.

Нищо, дъ́до, това сж листата; да листата, дъ́до,
падатъ по терасата.

Дъ́до.

Затвори прозореца, Урсула!

Дъ́щерята.

Добрѣ́ дъ́до. (*Тя затваря прозореца и пакъ съда*).

Дъ́до.

Студено ми е. (*Мълчание. Триятъ сестри се
цалуватъ*). Какво чувамъ?

Баща́та.

Дъ́щеритѣ́ се цалуватъ.

Ву́йчо.

Тѣ́ днеска сж много блѣдни. (*Мълчание*).

Дъ́до.

Какво чувамъ Урсула,

Н а т р а п н и ц а

Дъщерята.

Нищо, дъдо, турихъ си ржцѣтѣ на масата.

(Мълчание)

Дъдo.

Азъ чувамъ нѣщо, чувамъ нѣщо Урсула!

Дъщерята.

Не зная дъдо; може би дѣто сестритѣ ми по трёперватъ понѣкога.

Дъдo.

Страшно . . . мои дѣца! . . .

(Въ това връмс луненъ лжъ прониква прѣзъ прозореца и разшива мжтна и страшна свѣтлина. Бие полунощъ, и при послѣдния ударъ нѣкому се чува неопрѣденъ шумъ, като че ли нѣкой бѣрзо става задъ масата).

Дъдo.

(Трепва отъ голъмъ ужасъ). Кой стана?

Вуйчо.

Никой не е ставалъ?

Баща та.

Азъ не станахъ.

Тритѣ дъщери.

Азъ не! Азъ не! Азъ не!

Н а т р а п и н ц а

Дѣдо.

Нѣкой стана задъ масата!

Вуйчо.

Запалете лампата.

(*Въ това връме изведенажъ се чува дътински плачъ отъ дълго въ стаята на дътето; тоя плачъ се продължава съ по силенъ и по силенъ ужасъ до самия край на сцената).*

Бащата.

Чувате ли? — Дѣтето!

Вуйчо.

То никога не е плакало.

Бащата.

Да отидемъ да видимъ.

Вуйчо.

Лампата, лампата!

(*Въ тоя мигъ се чуватъ бѣрзи крачки въ стаята отъ лъво, послѣ — мъртва тиш на. Тъ се прислушватъ въ нѣмъ ужасъ. Вратата на тази сжицата стая се бавно отваря, отъ кждъто изведенажъ про-*

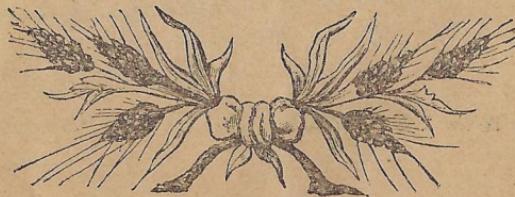
Натраница

никва свътлина по цълата зал. На прага се появява милосердната сестра, въ черни дръхи и нъмо, съ наведена глава имъ дава да разбератъ смъртъта на болната жена. Тъ разбиратъ и слюдъ една минута въ неръшимостъ и ужасъ безмълвно влизатъ въ стаята на покойната. Между това, вуйчо вежливо отстъпва пътъ на трите дъщери. Слъпия остава самъ. Той става и въ тъмнината търси съ ръцъ нъкого около масата).

Дѣдо.

Кждѣ отивате? Кждѣ отивате? . . . Ахъ, тѣ ме оставиха самъ самичекъ! . . .

Край

Цѣна 60 ст.

АННА КАРЕНИНА е подъ печать! Искайте покани отъ книжарницата НОВА МІСЪЛЬ —
София.

ЛИТЕРАТУРНИ ДНИ

Библиотека

за ЛИТЕРАТУРА и НАУКА

ИЗЛИЗА СЪКИ МЪСЕЦЪ

Съка книга на библиотеката ще съдържа едно съчинение, — прѣведено или оригинално, — въ цѣлостъ, и то отъ най-добри автори въ странство и у насъ.

Отъ редакцията.

Книжарницата НОВА МИСЪЛЬ като започва да издава библиотеката **ЛИТЕРАТУРНИ ДНИ**, има за цѣлъ да даде на читателитъ полезни и ефтели издания на редъ съчинения, та да може и най-бѣдния съ малко пари да си уреди цѣнна домашна библиотека, отъ която да се ползва съки день.

Ето защо съка книга ще се отстѫпя на абонатитъ съ 50 % отстѫпка.

Абонатъ се счита който предплати.

За съка нова книга ще се издава покана.

Настоятелитъ ще си задържатъ възнаграждение 25 % отъ събранитъ абонаменти.

Сичко що се отнася до редакцията и изданието да се изпраща до

Книжарница НОВА МИСЪЛЬ
София

Печатница Нова Мисъль — София.